

נחל זהר

פירושים וחיידושים בספר הזהר הקדוש
על סדר פרשת השבוע

על פי ההקדמות אשר בספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן מברסלב זצוק"ל

בוהר דא יפקון ביה מן גלותא ברחמים

להבין דרך הלימוד ומטרת עלון זה נא עיין בהקדמה בגב העלון

תרגום ללשון הקודש

זהר הקדוש - יתרו פה:

בא וראה, בכל ששת ימי השבת, בשמגיגה שעת תפלת המנחה, הדיון הקשה שולט וכל הדינים מתעוררים, אבל ביום השבת, בשמגיגה זמן תפלת המנחה, נמצא רצון הרצונות, והעתיק הקדוש מגלה רצונו, וכל הדינים נכפים, ונמצא רצון ושמחה בכל.

תא חזי, בכל שיתא יומי דשבתא, כד מטא שעתא דגלותא דמנחה, דינא תקיפא שלטא, וכל דינין מתעריין. אבל ביומא דשבתא, כד מטא עדן דגלותא דמנחה, רעוא דרעוין אשתכח, ועתיקא קדישא גליא רצון דיליה, וכל דינין מתכפייין, ומשתכח רעויתא וחדו בכלא.

וכרצון הוה הסתלק משה, הנביא הנאמן הקדוש מן העולם, כדי להודיע שלא בדין הסתלק, ואותה שעה ברצון של העתיק הקדוש יצאה נשמתו ונטמנה בו. משום כך ולא ידע איש את קברתו כתיוב. מה העתיק הקדוש טמיר של כל הטמירים, ולא יודעים עליונים ותחתונים - אף באן נשמה זו שנטמנה ברצון הוה שהתגלה בשעת תפלת מנחת השבת, כתיוב ולא ידע איש את קברתו, והוא טמיר מכל הטמירים של העולם, והדין לא שולט בו. אשרי חלקו של משה!

ובהאי רצון, אסתלק משה, נביאח מהימנא קדישא מעלמא. בגין למנדע, דלא בדינא אסתלק, וההיא שעתא (דף פ"ט ע"א) ברצון דעתיקא קדישא נפק נשמתיה, ואתטמר ביה. בגין כך, (דברים לה) ולא ידע איש את קברתו כתיוב. מה עתיקא קדישא, טמירא מכל טמירין, ולא ידעין עליון ותתיון. איה הכא, האי נשמתא דאתטמר בהאי רצון, דאתגליא בשעתא דגלותא דמנחה דשבתא, כתיוב ולא ידע איש את קברתו והוא טמיר מכל טמירין דעלמא, ודינא לא שלטא ביה. זכאח חולקיה דמשה.

שנינו, ביום הזה שהתורה מתעטרת בו, מתעטרת בכל, בכל אותן מצוות, בכל אותן גזרות וענשים, בשבועים ענפים של אור שזוהרים מכל צד וצד. מי ראה הענפים שיוצאים מכל ענף וענף, המושה עומדים בתוך האילן, וכל הפנים ארוזים בהם? מי ראה אותם שגרים שנתפחים בכל צד וצד, וכלם זוהרים ומאירים באותו האור שיוצא ולא פוסק קול הפרוץ יוצא: התעוררו קדושים עליונים, התעוררו העם הקדוש שנבחר למעלה ולמטה, עוררו שמחה בנגד רבונכם, התעוררו בשמחה שלמה, הודמנו לשלש שמחות של שלשת האבות, הודמנו לקראת האמונה של שמחת כל השמחות. אשרי חלקכם, ישראל קדושים, בעולם הזה ובעולם הבא! זוהי ירשה לכם מכל העמים עובדי עבודת כוכבים ומזלות. ועל זה כתיוב ביני וביני ישראל.

תאנא, בהאי יומא, דאורייתא מתעטרא ביה, מתעטרא בכלא, בכל אינון פקודין בכל אינון גזריין וענשיין, בשבועין ענפיין דגזריין, דגזריין מכל סטרא וסטרא. מאן חמי, ענפיין דנפקון מכל ענפא וענפא, חמישא קיימין בגו אילנא, בלחו אנפיין בחו אחידין. מאן חמי, אינון תרעין דמתפתחין בכל סטרא וסטרא, בלחו מזדהרין ונהרין, בההוא נהורא דנפיק ולא פסק. קל פרזא נפיק, אתערין קדישי עליונין, אתערין עמא קדישא, דאתבחר לעילא ותתא. אתערין חדותא לקדמות מאריכוין. אתערין בהדותא שלומתא. אודמנו בתלת הדרין, דתלת אבכון. אודמנו לקדמות מהימנותא, דחדוה דכל הדרותא. זכאח חולקכוין, ישראל קדישין, בעלמא דין ובעלמא דאתי. דא הוא ירותא לבוין, מכל עמים עובדי עבודת כוכבים ומזלות. ועל דא כתיוב, ביני וביני בני ישראל.

אמר רבי יהודה, כך הוא ודאי. ועל זה כתיוב זכור את יום השבת לקדשו, וכתוב (ויקרא יט) קדשים תהיו כי קדוש אני ה'. וכתוב (ישעיה נח) וקראת לשבת ענג לקדוש ה' מכבוד.

אמר ר' יהודה, הכי הוא ודאי. ועל דא כתיוב זכור את יום השבת לקדשו וכתוב (ויקרא יט) קדושים תהיו כי קדוש אני ה'. וכתוב, (ישעיה נח) וקראת לשבת ענג לקדוש ה' מכבוד.

שנינו, ביום הזה כל נשמות הצדיקים מתעדנים בתפנוקי העתיק הקדוש, נסתר כל הנסתרים, ורוח אחת מהענג של אותו העתיק הקדוש מתפשטת (ההוא מתפשט) בכל העולמות, ועולה ויורדת, ומתפשטת לכל הפנים הקדושים לכל שומרי התורה, ונחים במנוחה שלמה, נשכחים מכלם כל הרגזים, כל הדינים וכל העבודות הקשות. זהו שכתוב (שם יד) ביום הניח ה' לך מעצבך ומרגזך וימן העבודה הקשה.

תאנא, בהאי יומא, כל נשמתיהון דצדיקיא, מתעדיין בתפנוקי עתיקא קדישא, סתימא דכל סתימין. ורוחא חדא מענוגא דההוא עתיקא קדישא מתפשטא (ההוא מתפשט) בכלחו עלמין, וסלקא ונתתא, ומתפשטא לכלהו בני קדישין, לכלהו נטורי אורייתא, וניחיו בנייהא שלים, מתנשי מפלהו, כל רוגזין, כל דינין, וכל פולחנין קשיין. חדא הוא דכתיוב, (ישעיה יד) ביום הניח ה' לך מעצבך ומרגזך וימן העבודה הקשה.

משום כך שקולה שבת בנגד התורה, וכל מי ששומר שבת כאלו שומר את כל התורה. וכתוב (ישעיה נז) אשרי אנוש יעשה את וכן אדם יחזיק בה שומר שבת מחללו ושומר ידו מעשות כל רע. אשתמע, דמאן דנטיר שבת, כמאן דנטיר אורייתא כלא.

בגיני כך, שקיל שבתא לקבל אורייתא, וכל דנטיר שבתא, כאילו נטיר אורייתא כלא. וכתוב (ישעיה נז) אשרי אנוש יעשה זאת וכן אדם יחזיק בה שומר שבת מחללו ושומר ידו מעשות כל רע. אשתמע, דמאן דנטיר שבת, כמאן דנטיר אורייתא כלא.

תורה ד

לשון רבנו זכרוננו לברכה

אנכי יי אלהיך אשר היצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים: (שמות

ב)

א בשאדם יודע שכל מארעותיו הם לטובתו, זאת הבחינה היא מעין עולם הבא, כמו שכתוב (תהלים נו): ב'ה' אהלל דבר, באלקים אהלל דבר, וזאת הבחינה היא מעין עולם הבא, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (פסחים נ): פיום ההוא יהיה ה' אחד וכו'. והקשו: וכי האידנא לאו הוא אחד. ותראו חכמינו זכרונם לברכה: האידנא מברכין על הטובה הטוב והמטיב, ועל הרעה – דין אמת; ולעתיד – בלו הטוב והמטיב, שיהיה שם ה' ושם אלקים אחדות אחד:

ב וזאת הבחינה אי אפשר להשיג אלא בשמעה בחינת מלכות דקדושה מהגלות מבין העבדים, כי עכשו המלכות והממשלה להעבדים, ובשכיל זה נקראים עבודת אלילים שלהם בשם אלהים, כי יונקים מבחינת מלכות, הנקרא אלהים, כמו שכתוב (תהלים עד): אלהים מלפי מקדם; וכשמעלין בחינת מלכות מבין העבדים, אזי נתקנים: כי מלך כל הארץ אלהים (שם מז):

ג ואי אפשר להשיב המלוכה להקדושי ברוך הוא אלא על ידי ודוי דברים לפני תלמיד חכם, על ידי זה מתקן ומעלה בחינת מלכות לשרשה. וזהו פרוש (הושע יד): קחו עמכם דברים – זהו ודוי דברים, זה בחינת מלכות, כמו דבר אחד לדור (סנהדרין ח). דבר – לשון מנהיג ומושל. ושבו אל ה' – שנתקנו ונעלו את הדברים, את בחינת מלכות, בחינת אלקים, אל ה', הינו בנ"ל, ב'ה' אהלל דבר באלקים אהלל דבר, הינו שידע שכל מארעותיו בלם לטובתו ויברך על כל הדברים הטוב והמטיב:

ד ובשידע כל זאת, נקרא ידיעה שלמה, כי עקר הדעת הוא אחדות של חסדים ונבונות, זה נקרא דעת, הינו שלא יחלק בין חסד לדיון, ויברך על כלם הטוב והמטיב. וזה נקרא ה' אחד ושמו אחד, כמאמר חכמינו זכרונם לברכה, שלעתיד יהיה אחדות גמור, שיהיה בלו הטוב והמטיב. וזה: ה' אחד ושמו זה בחינת אלהקים מלכות, כמו שכתוב (שמואל ב ח): ויעש דוד שם: – אחד גימטריא אהבה, הינו הן ה' שהוא רחמים, הן שמו שהוא בחינת אלקים, בחינת דין – בלה לטובתך מחמת אהבה שהקדושי ברוך הוא אוהב אותך, כמו שכתוב (משלי ג): את אשר יאהב ה' יוכיח. וכתוב (עמוס ג): רק אתכם ידעתי מכל משפחות האדמה, על בן אפקוד עליכם עונותיכם:

ה ועונותיו של אדם הם על עצמותיו, כמו שכתוב (יחזקאל לב): ותהי עונותם תקוקה על עצמותם, וכל עברה יש לה צרוף איתיות. ובשעבר איזה עברה, אזי נחקק צרוף רע על עצמותיו, ועלידיייה מוכנים בחינת הדבור של הלאו הזה שעבר בתוך השמאמה, הינו שמכנים בחינת מלכות, שהוא בחינת דבר אחד לדור, הוא מכנים

אותה בתוך העבדים, ונותן להם ממשלה. למשל, אם עבר על דבור של הלאו לא יהיה לה*, אזי מקריב הצרוף הטוב של הדבור ובונה צרוף רע, ונתקק הצרוף הזה על עצמותיו ונזקם בו, כמו שכתוב (ירמיהו ה): עונותיכם הטו אלה. וכתוב (תהלים לד): תמונת רשע רעה. ועל ידי ודוי דברים יוצא מעצמותיו האותיות החקוקים עליהם, ונעשה מהם הדבור של הודוי, כי הדבור יוצא מעצמותיו, כמו שכתוב (שם לח): כל עצמתי תאמרנה; ומקריב הבגין והצרוף הרע, ובונה מהם מלכות דקדושה.

וזה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (סוטה ו): בשעה שהלכו ישראל במדבר, היו עצמותיו של יהודה מנגלגלין, עד שאמר משה: שמע ה' קול יהודה – שבקש משה מתקדוש ברוך הוא, שיזכר ליהודה הודוי שהתודה, וכן הני ליה. וזה דוקא עצמותיו היו מנגלגלין, על שם ותהי עונותם תקוקה על עצמותם, ועלידי הודוי נתתקנו, ועלו כל חד לדוכתת. ויהודה זה בחינת מלכות; רמוז, שפחינת מלכות נתתקן עלידי ודוי דברים, וזה נעשה עלידי משה, שזכר משה הודוי, כי בן צריך, שיהיה הודוי לפני תלמיד חכם, וכל תלמיד חכם הוא בחינת משה, כמו שאמרו: משה, שפיר קאמרת. ובזה שזכר משה הודוי, נעשה כאלו התודה עכשו לפני משה, ועלידי זה נתתקן בחינת מלכות, ונתקרב הצרוף הרע שנתקק על עצמותיו:

ו וזה בחינת החזרת המלכות לשרשה, פי שרש המלכות הוא אש, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (סנהדרין קא): למה מעה נכמו שראה שיצא אש מאמתו. והתורה נקראת אש, שמשם המלכות, כמו שכתוב (ירמיהו כג): הלאו פה דברי באש, וכתוב (משלי ח): פי מלכים ימלכו. ועקר התורה הם התלמידי חכמים, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (מכות כב): בפוח טפשיאי דקומא מקמי ספר תורה, ולא קומא מקמי צורבא מדרבנן.

וזהו (כמדבר לא): כל דבר אשר יבא באש, תעבירו באש. דבר – זה בחינת מלכות, שנמשך בתוך השמאמה, בתוך המימות היצר, כמו (קידושין פא): נורא בי עמרים; תעבירו באש – תקונו עלידי אש, הינו ודוי דברים לפני תלמיד חכם בנ"ל. וזה לשון עברה, שהצרוף של עברה עובר בתוך עצמותיו, מעבר אל עבר. ומצוה לשון התחברות – בשעושה חבילות חבילות של מצוות (מ"ר אחרי פ' כא), אזי נתחברו שברי עצמותיו, כמו שכתוב (תהלים לד): שומר כל עצמותיו:

ז וזה פרוש (משלי טז): חמת מלך מלאכי מות, כי חמתו של הקדוש ברוך הוא – בשביל המלכות שהשפיל עלידי עונותיו; ואיש חכם יכפרנה, הינו בחינת תלמיד חכם, בחינת משה, הוא יכפר לו, כמו שכתוב (מיכה ז): ועבר על פשע לשארית – למי שמישים עצמו בשירים (ר"ה יז). נמצא, כשבא לפני תלמיד חכם ומציא כל צרופיו לפני התלמיד חכם, והתלמיד חכם הוא בחינת משה, שמישים עצמו בשירים, כמו שכתוב (כמדבר יב): והאיש משה ענו מאד; ועלידיייה נקרא איש חכם, כמו שכתוב (איוב כח): והחכמה מאין תמצא (ע' סוטה כא):. ובזה יש פח לתלמיד חכם

לכפר, כמו שנאמר: ואיש חכם יכפרנה:

ידי הסתכלות פני הצדיק. וזהו: ומתנרא מן הקוצים, שהוא בחינת צומח; ופחתים – שהוא בחינת דומם. וכשנודמן לו אבוקה של אור, זה תלמיד חכם, שהוא אביק באור התורה, ועלידו נצול ממדות רעות של שני יסודות דומם צומח, ואז נצול מן הקוצים ומן הפחתים:

הבחינה השנייה, הצדקה שנותן לתלמיד חכם, שעלי ידידה נצול ממדות רעות של שני יסודות חי מדבר, שהן בחינת היה רעה ולסטים, שהן דברים בטלים ונאות ותולדותיהן. כי עלידי דברים בטלים ולשון הרע בא עניית, כמו שפנתוב (שמות ד): כי מתו כל האנשים, זהו עניית. גם בגאווה אמרו (קידושין מט): סימן לגפנות הרוח – עניית. ועלידי צדקה נתעשר, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (גיטין ז): אם שלמים וכן רבים וכן נגזו ועבר ועניתך לא אענה – שוב אין מראין לו סימני עניית. וזהו: פיון שעלה עמוד השחר נצול מחיה רעה ומלסטים. עמוד השחר רמו לצדקה, כמו שפנתוב (ישעיהו נח): כי תראה ערם וכפיתו וכו', אז יבקע פשח אורף. נמצא, עלידי צדקה נצול ממדות רעות של שני יסודות, חי מדבר, שהם בחינת היה רעה ולסטים:

הבחינה השלישית, כשמתודה ודוי דברים לפני תלמיד חכם, שעלי ידידה התלמיד חכם מדרף אותו בדרך ישר לפי שרש נשמתו, וזה: הגיע לפרשת דרכים, ואמרו חכמינו זכרונם לברכה (סוטה כא): זה תלמיד חכם, ויום המיתה, זה בחינת ודוי דברים לפני תלמיד חכם; יום המיתה רמו על ודוי, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (סנהדרין מג): כל המומתין מתודין. וזה נקרא פרשת דרכים, כי התלמיד חכם מפריש לו דרך לפי שרש נשמתו, אזי נצול מכלם. כי קדם שהתודה, אף עלפי שהיה אצל התלמיד חכם ונתן לו כמון, עדן אינו יודע באיזהו דרך הוא מהלך, כי יש דרך ישר לפני איש ואחריתה דרכי מות (משלי יד), אבל כשהגיע לפרשת דרכים, זה תלמיד חכם ויום המיתה, הינו ודוי דברים לפני תלמיד חכם, אזי נצול מכלם:

ט וזה בכל פעם שבא אצל תלמיד חכם ומספר לפניו כל לבו, והתלמיד חכם הוא בחינת משה, שהוא בחינת אין, כמו שפנתוב: והחכמה מאין תמצא; ועל ידי זה אתה נכלל באין סוף. וזה בחינת: זרקא, דאזדריקת לאתר דאתנטיילת מתמן, שתחזיר את המלכות לאין סוף, שהוא רצון שבכל הרצונות. כי המלכות, שהוא בחינת אותיות הדבורים, כל אות ואת מלבש בה רצון השם ותברך, שרצון השם יתברך היה, שזאת האות יהיה לה תמונה כזו, ואת אחרת יהיה לה תמונה אחרת. נמצא, שרצונות, הינו תמונות אותיות, הם התגלות מלכותו יתברך שמו, וכל אלו הרצונות, הינו התמונות, נמשכין מרצון אין סוף, שאין בו תמונה, וכל הדברים והישות שבעולם הם מהאותיות, הינו ממלכות, כי ישות הוא מחמת המלכות, שרצה הקדוש ברוך הוא שיתגלה מלכותו בעולם, ועל ידי זה ברא את העולם מאין ליש, וכל הרצונות, הינו התמונות, וכל הישות, הינו בחינת מלכות, מכבלים חיותם מרצון אין סוף, כמו שאמרו (מגילה לא): בכל מקום שאתה מוצא גדלתו של הקדוש ברוך הוא, הינו מלכותו, הינו רצונות, שם אתה מוצא

ובשביל זה כשהתפלל משה על חטא העגל, אמר (שמות לב): אם תשא הטאתם, ואם אין מחני נא; כי זה מן הנמנע, שלא יבוא לאדם איזה גדלות, כששומע שמספרין שבו, כל שכן כשמלך גדול משבח ומפאר את האדם, אזי בודאי מן הנמנע, שלא יבוא לו איזה גדלות. אבל צריך לזה בטול כל הרגשותיו והמריותיו, אזי יכול האדם לשמע שבו, ולא יבוא לו שום גדלות, כמו משה רבנו, שראה כתוב בתורה: וידבר ה' אל משה, ויאמר ה' אל משה; וישאל קוראין בכל יום בתורה שבו של משה, והוא בעצמו מספר להם שבחיו, ולא היה למשה שום התפארות וגדלות מזה, כמו שפנתוב: והאיש משה ענו מאד, ובודאי עלידי ענותנותו היה כח ביד משה לכפר עוון העגל, כמו שפנתוב: ואיש חכם יכפרנה. וזה שטען משה: ואם אין, הינו אם לא תשא הטאתם, בזה אתה מראה, שאין לי כל כך עניות, שאוכל לכפר להם עוון העגל, ככן בקשתי: מחני נא, כדי שלא אכשל בגדלות, שאני רואה ושומע בכל עת ספור שמי ושכחי בתורה, כי מי יוכל לעמוד בזה, שישמע ספור שבו ולא יתגאה, אם לא ענו גדול; ואם אני ענו, צריך לך שתשא הטאתם, כמו שפנתוב: ועובר על פשע לשארית וכו':

וזה: (דברים לג) ויהי כישרון מלך, הינו שמלכות עלה לשרשה, כמו שפנתוב (תהלים לו): ועניים ירשו ארץ, וארץ היא דינא דמלכותא, כמו שפנתוב (איוב כ): וארץ מתקוממה לו:

ח וזה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (סוטה כא): משל לאחד, שהיה מהלך בדרך באישון לילה ואפלה, ומתנרא מן הקוצים ומן הפחתים ומחיה רעה ומלסטים, ואינו יודע באיזה דרך מהלך וכו': כי זה ידוע, שכל המדות רעות ותולדותיהן נמשכין מארבעה יסודות, מארבע מרות, כמובא במשנת הפסידים: עצבות ותולדותיהן נמשכין מדומם, תאווה רעות ותולדותיהן נמשכין מצומח, דברים בטלים ותולדותיהן נמשכין מחי, גאווה ותולדותיהן נמשכין ממדבר; ומי שרצה לילה בדרך הנפש, צריך לשבר כל המדות רעות, ויפטר לפני התלמיד חכם, הינו ודוי דברים, והתלמיד חכם יפרש ויברר לו דרך לפי שרש נשמתו.

ויש שלש בחינות בהתקרבות לצדיקים, שעלידי שלש בחינות אלו נתתקן הכל, ואלו הם השלשה בחינות:

הבחינה הראשונה, כשרואה את הצדיק, כמו שפנתוב (ישעיהו ל): והיו עיניך רואות את מוריד; וזאת הבחינה מבטלת המדות רעות הנמשכין משני היסודות דומם צומח, הינו עצבות ותולדותיה ותאווה רעות, כי צדיק הדור נקרא אם, על שם שהוא מיניק לשראל באור תורתו, והתורה נקראת חלב, כמו שפנתוב (שה"ש ד): דבש וחלב תחת לשונך. וזה אנו רואים בחוש, כשהתינוק הוא בעצבות ועצלות, כשרואה את אמו הוא נתעורר בזריות גדול לקראת אמו, הינו לשרש. גם אנו רואים בחוש, כשהתינוק עוסק בדברי שטות שלו, אף עלפי שיש לו תאוה גדולה לזה, אף עלפי כן כשרואה את אמו, הוא משליך כל תאוותיו אחר כתפיו ומושך את עצמו לאמו. נמצא, שנתבטלן המדות רעות של שני היסודות דומם צומח על

ענותנותו, הינו רצון אין סוף. וזה בחינת התפשטות הגשמיות, כי כשרוצה להכליל ברצון אין סוף, צריך לבטל את הישות שלו. וזה שכתוב בזהר (יתרו דף פח:), שהסתלקות משה בשבת בשעתא דמנחה, שאז התגלות רעוא דרעיון, שהוא בחינת רצון אין סוף, שכל הרצונות מקבלין חיותם ממנו. וזה מחמת שבטל משה כל ישותו, כמו שכתוב (שמות טז): ונחנו מה. וזה פרוש: ויקבר אתו בגויא (דברים לד) – זה בחינת אין, כמו שכתוב (ישעיהו ט): כל גויא ינשא; בארץ מואב – זה בחינת מלכות, שדוד בא ממואב, שנסתלק משה בתוך אין סוף, בתוך רצון שברצונות, בתוך רעוא דרעיון, שהוא בחינת רצון אין סוף המלבש ברצונות, בתמונות אלויות, בבחינת מלכות, כמו שכתוב: ככל מקום שאמה מוצא גדלתו, הינו מלכות, בחינת רעיון, שם אמה מוצא רעוא, רצון אין סוף. וזה: מול בית פעור – כי אמרו חכמינו זכרונם לברכה (מדרש אגדה, מובא בתוספות סוטה יד.): למה נקרא שמו פעור, על שם שפוער פיו; כי כשפוגמין במלכות, אזי יש לו כח לפער פיו בצרופים רעים; אבל משה, שתקן מדת המלכות, על ידי זה לא היה יכולת ביד פעור לפער פיו. וזה: ולא ידע איש, אפלו משה לא ידע, (כמו שאמרו רז"ל סוטה יד.), כי נתבטל לגבי אין סוף. וכל זה היה במותו, אבל בנדיב גם בחייו היה לו התפשטות הגשמיות, והיה מדבק את עצמו באור אין סוף, אבל ההתפשטות היה בבחינת: והחיות רצוא ושוב; כי הקדוש ברוך הוא רוצה בעבודתנו, כמו שכתוב: ואכית תהלה מוגשי עפר, מקרוצי חמר. ובשכיל זה צריך שלא ישאר בן אלא עד עת שיבוא הקדוש ברוך הוא בעצמו ויטל נשמתו. וזה שאנו רואים, שלפעמים נתלחב אדם בתוך התפלה ואומר כמה תבות בהתלהבות גדול – זה בחמת ה' עליו, שנפתח לו אור אין סוף והאיר לו; וכשרוצה אדם התנוצצות הזאת, אף על גב דאיהו לא חזי – מזה חזי (מוגילה ג.), תכף נתלחב נשמתו לדבקות גדול, לדבק את עצמו באור אין סוף, ובשעור התגלות אין סוף, לפי מנין התבות שנפתחו והתנוצצו, כל אלו התבות אומר בדבקות גדול ובמסירת נפשו ובכטול בחותיו, ובשעה שנתבטל לגבי אין סוף, אזי הוא בבחינת: ולא ידע איש, שאפלו הוא בעצמו אינו יודע מעצמו. אבל זאת הבחינה צריך להיות רצוא ושוב, כדי שיתקום ישותו. נמצא כשהוא בבחינת ושוב, אזי צריך להראות גם לדעתו, כי מתחלה, בשעת דבקות, היה נתבטל הדעת, כמו שכתוב: ולא ידע איש; וכשהוא בבחינת ושוב, ששב (לדעתו) לישותו, אזי שב לדעתו; ובששב לדעתו, אז הוא יודע אחרות האין סוף וטובו, ואזי אין חלוק בין ה' לאלהים, בין מדת הדין למדת הרחמים, כי באין סוף אין שיהי, חס ושלום, שנוי רצון, כי השנויים אינו אלא בשנוי התמונות, אבל על ידי הדבקות של אדם באין סוף, ששם אין שנוי רצון, כי שם רצון פשוט, ואחרי כך נשאר בו רשימו מאחרות הזאת, ואחרי כך נעשה בבחינת ושוב, אזי הרשימו מראה לדעת, שידע שכלו טוב וכלו אהד: וזה שאמר משה לדודו (דברים ד): אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלהים; כי משה הוא בחינת אין, ודודו הדבוקים אליו ראוי להם לדעת, הינו להאיר לדעת, בחינת אין סוף, בחינת רעוא דרעיון, בחינת: ה' הוא האלקים:

וזה פרוש: אמר רבה בר בר חנה: זימנא חדא הוה קאזלינן בספינתא.

והזינן ההוא פורא דיתבא לה אכלה מינא באוסיה, ואדחיהו מיא, ושדיוהו לגודא, והרוב מינה שיתין מחווי, ואכלו מינה שיתין מחווי, ומלחו מינה שיתין מחווי, ומלאו מחד גלגלא דעינא תלת מאה גרבי משקא. וכי הדרן לבתר תריסר ירחי שתא, חזינן דהוה קא מנסרי מנרמיה מטלתא, ויהבי למכניניהו הנך מחווי:

פרוש: ספינה – לשון חשיבות, בחינת מלכות, שרבה בר בר חנה חקר בשכלו אודות המלכות, איהו בגי' ישראל מעלין אותה. והזינן האי פורא – ישראל מכנין בשם דגים, כמו שכתוב (בראשית מח): וידגו לרב בקרב הארץ. דיתבא ליה אכלא מינא בנחיריו – זה בחינת תפלתן של ישראל, כמו שכתוב (ישעיהו מח): ותהלתי אהטם לך; שנתערב שרין, הינו ממאה, בתפלתו ועבודתו וכלכל אותו, ולא היה יכול איש הישראלי הזה לעבד עבודתו תפוח. מה עשה האיש הזה, עשה שלש בחינות הנ"ל, הינו התקשרות להצדיק, ונתינת הצדקה, ודווי דברים.

וזה פרוש: ומתה ואידחיהו מיא ושדיוהו לגודא; והזכיר השלש בחינות מעלא לתתא: ומתה – זה בחינת דווי דברים, כמו שאמרנו: כל המומתין מתודוין; ואדחיהו מיא – זה בחינת צדקה, כמו שכתוב (קהלת יא): שלח לחמך על פני המים. וכתוב (ישעיהו לב): אשריכם זורעי על כל מים. ושדיוהו לגודא – הצדיק נקרא גודא, לשון גדר, שהוא גדר פרצותיהן של ישראל (יחזקאל כב, ישעיהו נח). וזה: ושדיוהו לגודא – שחקריב את עצמו לצדיק. ועל ידי שלש בחינות אלו: והרוב מינה שיתין מחווי – שעל ידי המיתה, הינו דווי דברים, העלה את המלכות מבין הסטרא אהרא, והצדיק הורה לו את הדרך הישר, כמו שכתוב בהפטרות בראשית (ישעיהו מב): אהריב דרים ונבעות – רמוז על הרפן ממשלת העכו"ם; והולכתי עורים בדרך לא ידעו – זה בחינת שהצדיק הורה לו דרך ישר, זה בחינת פרשת דרכים, כנ"ל. ושיתין מחווי רמוז על עלית המלכות, דכתיב בה (שה"ש ו): ששים המה מלכות.

ואכלו מינה שיתין מחווי – רמוז על שני מדות רעות של חי מדבר, שעל ידו בא עניות כנ"ל, ועל ידי צדקה מתקן אותם ומשיקו שפע. וזה: אכלו מינה. ושיתין מחווי – רמוז על בחינות ששים גבורים, שמשם בא פרנסה, כמו שאמרנו: גבורות גשמים (ברכות לג). תענית ב. ע"ש). ומלחו מינה שיתין מחווי – זה רמוז על תקון שתי מדות רעות, דומם צומה, על ידי קרבתו להצדיק, כי הצדיק הוא ברית מלח עולם. גם עצבות ותאוות באים מדמים עכורים, ועל ידי מלח פולט הדמים רעים. ושיתין מחווי זה רמוז על ששים אלויות שבבכרפת פהנים שהם ביד הצדיק, כמו שכתוב (משלי י): ברכות לראש צדיק. ומלאו מחד גלגלא דעינא תלת מאה גרבי משקא – גרבי משקא זה בחינת הדעת, כי שמן משחת קדש (שמות ל) זה בחינת שכל, ותלת מאה זה בחינות משה, שהוא בחינת מה שהצדיק מקטין את עצמו בבחינת מה. בשלש בחינות צריך להקטין את עצמו, כמו שכתוב (ירמיהו ט): אל יתהלל חכם, גבור ועשיר. נמצא, שבכל בחינה מאלו שלש בחינות הוא נעשה מה, ועל ידי זה יש לו התפשטות הגשמיות, ומדבק באור אין סוף, שאין שם שום שנוי רצון, אלא ה' הוא האלקים כנ"ל, הינו בלוי הטוב והמטיב. וזה בחינת חד גלגלא דעינא, כפויבא באידרא (נשא דף קלו:): וקזימנא דאתי וישתכח בה

עינא חד דררמי - זה בחינת בלו הטוב והמטיב. נמצא, פשהצדיק עושה עצמו מה, מדבק את עצמו לעינא חד דררמי, הינו לאין סוף; ואחר כך בשחזור, בבחינת רצוא ושוב, אז ממשיך מאור אין סוף האחרות הרצון הפשוט שם דרך ה"מח" שלו, ונעשה ממה מאה, כמו שאמרנו: אל תקרי מה, אלא מאה, ונעשה תלת מאה מתלת מה, וממשיך אור הזה לדעתו ולשכלו, הינו גרפי דמשחא, שהוא בחינת שכל כנ"ל. אתה הראית לדעת, שממשיך אור אין סוף לדעתו, שידע האחרות, שה' הוא האלקים, ויברך הטוב והמטיב על הכל כמו לעתיד לבוא:

פי הדרן ואתאן לבתר תריסר ירחי שתא וקהוינן דהוי מנסרא מגרמיהו לבנינא הנך מהוזא - פי מאחורי הקדשה, שהם שנים עשר שבטים, שעליהם נתתן מלכות הנ"ל, ואחריהם הוא הפמאה, ויש בני אדם שיוצאין מהקדשה. וזה שספר התנא, שהדר וחור לעין באלו שהם בתר תריסר ירחי שתא, שהם אחורי שנים עשר שבטים דקדשה, שיוצאין מכלל ישראל עלידי מעשיהם הרעים. והוינן דהוי מנסרי מגרמיהו - הינו שעלידי מעשיהם הרעים החקוקים על עצמותם, והחקיקה עובר מעבר לעבר בנסירה מפוש... אכל עלידי שאיש הישראלי הנ"ל נתעורר בתשובה עלידי שרץ קטן שבנחיריו,

עלידי שהרגיש טמאה קטנה שמכלקלת אותו - עלידי תשובתו גורם, שגם אלו הרשעים נעשו פסא לקדשה, ויהבי לבנינא הנך מהוזא - שעוזרים גם הם לעובדי השם, שייכנו הנך מהוזא הנ"ל: וזה פרוש: אנכי ה' אלהיך. פרוש, הן ה' הן אלהיך תבין, שכל זאת אנכי, הינו שתקום: בה' אהלל דבר, באלהים אהלל דבר, הינו בלו הטוב והמטיב כנ"ל, אשר הוצאתיך מארץ מצרים - דאיתא במדרש (בראשית פ' טז), פי כל הגליות נקראים על שם גלות מצרים, מפני שהם מצרים לישראל, הינו שעל ידי הצדיק נתפטר מלכותם וממשלתם של העכו"ם, פי עלידי זה עולה מתוכם מלכות דקדשה כנ"ל. מבית עבדים - זה רמז על בטול המדות רעות של ארבע יסודות, המכונים בשם עבדים, פי כל הארבע יסודות הם מתחת גלגל הירח, ותירח מכנה בשם עבד, כמובא בזהר (וישב דף קפא:): הנה ישכיל עבדי - דא סיהרא, פרוש עלידי הצדיק עולה המלכות מן הסטרא אחרא, ונתפטלים המדות רעות, ועלידי זה האדם בא לבחינת עולם הפא, לבחינת: בה' אהלל דבר, באלקים אהלל דבר:

פירוש נחל זהר
לכל מאמר הזהר על פי ההקדמות בליקוטי מוהר"ן

הם הפך גילוי מלכותו יתברך ועלייתה עד אין סוף. עד שאלו הדינים הבאים מן העברות שהם צירופי האותיות שנפלו לעכו"ם הם בעצמם נוקמים בו, בחינת עונותיכם היטו אלו האותיות והצרופים לרעה ה"ו בחינת תמותת רשע רעה, שהביא על עצמו. ה' יצילנו. אבל ביום השבת כאשר מניע זמן תפילת מנחה, אזי בחמלת ה' עליו נפתח לו אור אין סוף ומאיר לו בחינת מנוחה אהבה, על ידי בחינת אתה אחד ושמוך אחד שהוא גימטריא אהבה, שכל ההנהגות שה' מנהיג אותך במשך השבוע עד לשבת, הן בחינת רחמים הן בחינת מה שנראה כדין, באמת כולם מחמת אהבה שהקב"ה אוהב אותך, עד שמרוב האהבה שלו יתברך המגולה לך גם אתה בשעת תפילת מנחה של שבת תהיה בדבקות ואהבה עד לכדי מסירות נפש (עיינן בכוונות האר"י בעניין זה) וברצון קדוש שכולם ידיעו כי מאיתך (מאת הכתר והרצון העליון) היא מנוחתם, שהמנוחה היא טוב מעין עולם הבא השופע בהם. וזאת הידיעה כי הוא הטוב והמטיב באהבה תמיד היא מפני שאז בשעת מנחה של שבת נמצא מצוי ומגולה רצון שפרצונות, כי מתגלה שכל הרצונות ושינויי התמונות והישות שהם בחינת מלכות, הן הרצונות הטובות והקדושים המגלים מיד מלכותו יתברך והן הרצונות שכנגדו יתברך שיש לבטלם שאז מתגלה ביתר שאת מלכותו יתברך כנ"ל, מתגלה כנ"ל כי כל הרצונות נמשכים מן הרצון אין סוף ברוך הוא, שרצונו היה שיתגלה מלכותו, שעל ידי עליית המלכות דייקא מתגלה טובו, ועיקר התגלות המלכות הוא על ידי ביטול הישות כנ"ל ולכן רצה לברוא יש מאין את הישות והרצונות השונים נמצא שככל הכריאה והרצונות יש רצון אחד פשוט נסתר שווה ככולם המהייה אותם. והעתיק הקדום לכל הרצונות הקדוש ומובדל מן הגשמיות, מגלה עתה כמנחה רצונו שהיה מלוכש בכל הרצונות, וכל הדינים שבאו מן ההסתרה הבאה מן העברות שהם הפך גילוי המלכות, עתה נכפיים תחת שלטון מלכות דקדושה המגולה, של הרצון העליון המחייב כל הרצונות למענו יתברך. והנה בעת מיתוק הדין בשעת מנחה של שבת, נתהווה כנ"ל רצון קדוש גם בנפשות ישראל שומרי השבת המתפללים בדבקות ומסירות נפש ונמצא גלוי רצון זה שלהם ורצון העליון המרוצה מהם כנ"ל ושמחה בכל. כי עיקר שמחת הנשמה כשרוצה לעשות רצון קונה. והנה זה שחמא ועבר עברות ילך אצל הצדיק להתוודות ועל ידי זה יצאו העברות מן העצמות, אך

תא חזי, בכל שיתא יומי דשבתא, כד מטא שעתא דצלותא דמנחה, דינא תקיפא שלטא, וכל דינין מתעריין. אכל ביומא דשבתא, כד מטא ערן דצלותא דמנחה, רעוא דרעיון אשתכח, ועתיקא קדישא גליא רצון דיליה, וכל דינין מתכפיון, ומשתכח רעוהא וחרו כבלא. - בא וראה, בכל ששת ימי השבת, שבאלו השישה ימים, שכנגד המידות מחדד ועד יסוד, בהם שינוי התמונות והרצונות, אשר באמת כולם נמשכים מברכת השבת, שהיא מעין עולם הבא, אשר בה שם ה' ושם אלוקים אחדות גמור וכלו הטוב והמטיב וזאת הבחינה לידע שכל מארעותיו אשר בשבוע הם לטובתו, זאת הבחינה היא מעין עולם הבא שהיא שבת כאמור. ואשר שם שורש הרצונות, אפילו הרצונות שהם הפך רצון ה', אלא שבאמת דייקא היה רצונו יתברך שאלו הרצונות הרעים והישות הרעה יתעוררו בלב האדם כדי שייבטלו למען רצונו יתברך שבתורה, שדייקא על ידי זה עיקר ההיכר בגילוי מלכותו, מה שהעם מבטל רצונו האישי הבא מהישות למען רצון מלכו של עולם, ולכן נקראים דייקא ימי השבוע ימי השבת, כי בהסתר נמשכים מהרצון העליון שבשבת כנ"ל שעל ידי זה מכירים טובו יתברך גם בשבוע. ואזי אם יתפלל בביטול הישות במנחה של שבת, עד שיגלה כי אתה אחד ושמוך אחד, בחינת בה' אהלל דבר באלוקים אהלל דבר, עד שמוכן למסור רצונו ונפשו החפצה למען התגלות מלכותו יתברך, אזי על ידי עלית המלכות והרצון והישות בביטול, עד אין סוף, הנה בעת החזרה יתנוצץ לו הרשימו של הביטול, וימשך הרשימו לימי השבוע לגלות האחדות גם אז, עד שגם בשעת המנחה בימי השבוע יתמתק הדין, אך אם לא כל זה, אזי כאשר באה שעת התפילה של מנחה בימי השבוע, מפני שלא יכול לעלות בשלמות המלכות עד אין סוף, מפני שאין מקבל מהרשימו של שבת כנ"ל, אזי דין חזק שולט בכלליות בעולם כולו, שיש הסתרה כללית על מלכותו ורצונו יתברך וקשה למתק הדין וההסתרה ולגלות המלכות ולהמשיך רשימו מאין סוף. וכל הדינים הפרטיים מתעוררים להיות מציאות המסתירה אחדות שני השמות ה' אלוקים, ומסתירים הדינים אהבת ה' עלינו. וכן באים הדינים לקטרג מפני העברות שעשו באותו יום, שהעברות

למנוע מראש העברה יש לנו מזה הלימוד עיצה נפלאה בהתגברות על היצר ומידות רעות ותאוות, כי על ידי שנמשך הרשימו מן ההתנוצצות של אור אין סוף ברעווא דרעווין במנחה של שבת, ומאיר הרשימו אפילו בזמן הדין של מנחה שבמשך ימי השבת כנ"ל מאיר לו מרחוק כי הניסיון ברצון הלא טוב הרי נשלח לו מאת הרצון העליון שברצונות, כדי לנסה ולרומם אותו. ועל ידי הטוב המתגלה שהיא האהבה של ה' אליו המלוכש בדין הניסיון, על ידי זה מוסר נפשו, באהבה ובדבקות, להתגבר על היצר. ויש לרמוז בזה מה שאמרו חז"ל (ברכות ו) לעולם יהא אדם זהיר בתפילת המנחה, דהיינו בזמן הסתרה ודין והעלמה הנקרא עולם מלשון העלם, יהא אדם זהיר, דהיינו שיהיה מאיר וזהר מאור הרשימו של מנחה של שבת זמן רעווא דרעווין, ויאיר לו האור גם במנחה שבמשך השבוע שבו זמן שקיעת האור והתחזקות הדין ודייקא שם יגלה כי הכל מאתו יתברך, שכשם שאליהו הנביא דייקא גילה רחמי ה' על ישראל, בזמן הלאו של לא יהיה לך אלקים אחרים על פני בעבודה זרה שעבדו בכמות, וביטל זה הצירוף הרע של הלאו הנ"ל על ידי גילוי האש והמלכות היורדת מן השמים מאין סוף, ונענה בשעת המנחה דייקא, כך נלמד שכל אדם יכול לגלות בתכלית הדין והחושך את הרחמים והטוב על יד ההתנוצצות והרשימו המאיר לו באותיות היוצאות מכפיו בשעת תפילת המנחה.

ובהאי רצון, אסתלק משה, נביאה מהימנא קדישא מעלמא. בגין למנדע, ולא בדינא אסתלק, והחיא שעתא (דף פ"ט ע"א) ברצון דעתיקא קדישא נפק נשמתיה, ואתטמר ביה. בגין פה, (דברים לה) ולא ידע איש את קברתו כתיב. מה עתיקא קדישא, טמירא מפל טמירין, ולא ידעין עלאין ותתאין. אוף הכא, האי נשמתא דאתטמר בהאי רצון, דאתגליא בשעתא דצלותא דמנחה דשבתא, כתיב ולא ידע איש את קברתו והוא טמיר מפל טמירין דעלמא, ודינא לא שלטא ביה. זכאה חולקיה דמשה. – ובאותו עת התגלות אור רצון עליון המתגלה בשבת במנחה, הסתלק ועלה משה, העניו באדם בביטול ישותו בחינת נחנו מה, להיות נכלל ברצון אין סוף, הוא הנביא שקיבל נבואתו והתגלות דיבור ה' ורצון המלך מלכי המלכים בו, על ידי ענוה שבו, הנאמן באמונתו השלמה, בחינת קבלת עול מלכות שמים שלמה. והאמונה בטוב ה' המאיר בכל עת, הקדוש בכרית וטוב שנולד מהול, שעל ידי ביטול התאוה הנ"ל הנמשכת מיסוד האש, זכה למלכות דקדושה הנרמזת ביציאת האש מן הברית, זכה לעלות כל הרצונות בחינת מלכות עד רצון אין סוף. והוא משה קדוש מהעולם שמגלה הקדושה הרצון העליון המובדל שולט בכל הרצונות, בחינת שם הוי"ה דייקא מן העולם הסתרה והדין. ומה שנסתלק דייקא אז הוא כדי להודיע, שלא בדין עלה אלא הכל ברחמים וטוב אצלו שהוא מעין עולם הבא. ואתה שעה ברצון העתיק והנעתק מכל גשמיות והקודם לכל הרצונות והתמונות וקדוש ומובדל ממקום התאוות רעות ומידות רעות, מקום שאין שם כל ציור ותמונה, בכח זה גילוי של אור של עתיק, יצאה נשמתו מן הגוף, ונטמנה ונכללה בו, ברצון אין סוף, אשר כולו טוב אין סופי. ומפני כך שזכה בשלמות הענווה שלו לתכלית ביטול הישות, בחינת נחנו מה, עד שנכלל באין סוף ללא הכר והבחנה לכן ולא ידע איש את קבורתו כתיב. שאפילו משה לא ידע כי נתבטל לגבי אור אין סוף. והוא מידה טובה כנגד מידה, כי מה העתיק הקדוש, אור אין סוף אשר הינו קדוש ומובדל בלתי מושג ליש המונבל, הוא טמיר ונשגב מכל הטמירין, ולא יודעים אותו עליונים וכל שכן תחתונים, אף כאן נשמה זו של משה נשמתה בזכות הענווה, בחינת אין, ברצון הזה הטמיר שאינו מגולה בדרך כלל, שהתגלה לו עתה בשעת תפלת מנחה השבת של משה, שאז מתגלה שכולו הטוב והמטיב על ידי התנוצצות האור המחיה כל הרצונות האותיות והמלכיות והישות, לכן להיות שהוא נכלל באין סוף הבלתי מוגש והוא בבחינתו כנ"ל כתוב ולא ידע איש את קבורתו לדעת מקומו והשגתו, והוא משה בעצמו טמיר מכל הטמירין שבעולם, שאפילו עליונים אינם משיגים מקומו היכן

נטמן, כי נכלל בטוב שבאור אין סוף והדין לא שולט בו כי כולו טוב בתכלית ואדרבא הוא שולט במלכותו הנכללת במלכות ה' על כל דין למתקו וגלות טוב הטמון בו ואהבת ה' המגולה האין סופית שבזה דין והמידה, אשרי חלקו של משה, כי זה החלק והמידה באמת אינו מן המידה כלל. אל אור של אהבה רחמים אין סופיים תמיד לנצח נצחים.

תאנא, בהאי יומא, דאורייתא מתעטרא ביה, מתעטרא בכלא, בכל אינון פקודין בכל אינון גזרין ועונשין, בשבעין ענפין דנהורא, דזחרין מפל סטרא וסטרא. מאן חמי, ענפין דנפקין מפל ענפא וענפא, חמשא קיימין בגו אינלא, בלהו אנפין פהו אחורן. מאן חמי, אינון תרעין דמתפתחין בכל סטר וסטרא, בלהו מזדהרין ונהרין, פההוא נהורא דנפיק ולא פסק. קל פרוזא נפיק, אתערין קדישי עליונין, אתערין עמא קדישא, דאתפחר לעילא ותתא. אתערין חדותא לקרמות מאריכון. אתערין פחדותא שלימתא. אדמנו בתלת חדוון, דתלת אפקין. אדמנו לקרמות מתימנותא, דחדוון דכל חדותא. זכאה חולקיהו, ישראל קדישין, בעלמא דין ובעלמא דאתי. דא הוא יורתא לבון, מפל עמים עוברי עבודת פוכבים ומגלות. ועל דא כתיב, ביני וביני בני ישראל. – שנינו ולמדנו בתורה הקדושה שהיא בחינת מלכות, באותו יום השבת מאין עולם הבא וגילוי טובו יתברך, אשר בו מתגלה רצון המלך המחיה כל הרצונות, שבאותו היום התורה מתעטרת בו להיות בעלת כתר מלכות, כי התורה הינה גילוי רצונו יתברך בעולם שיש לאדם לקיים, ודייקא השבת שמגלה כי הכל ברצונו, היא הנותנת תוקף והזקק למלכותו יתברך, אשר בקיום מתעלה על ידי קיום רצונו המתגלה בתורה. כי כאשר מתגלה רצונות שברצונות, נכפים כל הדינים ומידות רעות ותאוות ורצונות לא טובים תחת הרצון העליון, ואזי האדם רוצה מעומק נשמתו במסירות נפשו להמליך את ה' בקיום רצונו יתברך. התורה מתעטרת בכל, כי מתגלה שרצון מלכו של עולם המורה הוראתו בתורה הוא בכל מעשי החיים הרצויים, בכל אותם מצוות שבתורה מתגלה מה רצונו יתברך, הנמשך מאור אין סוף, שמקיים המצווה מעלה המלכות עד אין סוף, וגם ישותו נכלל באין סוף על ידי קיום המצווה והצוותא והדבקות עד שבגילוי האור אין סוף עליו מתגלה טובו יתברך, בחינת בה' אהלל דבר, דבר לשון מלכות, שאני מהלל את המלכות העולה עד אין סוף בזכות קיום המצוות הכתובות בתורה, שכתר לה וגילוי הרצון עליון בה כנ"ל בזכות שבת כנ"ל. וכן בכל אותם גזרות של דין ועונשים הכאים על עברות שהם הפך קיום רצון המלך, אזי על ידי שבת, אשר אין בה צורך וידוי על עברות, אלא מעצם אורה עולים כל הרצונות להכלל, כי כל השומר שבת מוחלין לו על כל עונותיו, כי חוזרים הצרופים למקומם להיות נכללים באור אין סוף, ואזי התורה ורצון ה' ומלכותו גם מתעטרת במיתוק הגזרות בחינת באלוקים אהלל דבר. ועוד שבפשוט זכות שבת המאירה רצון ה' שבתורה עד שבעת הדין מוכן כי הוא עונש על עברה, ומכין הנענש כי יש דין ויש דיין ויש מלך לבירה הגובה חובו. ובאמת גם זה דין הוא אהבה כי את ה' יאהב ה' יוכיח ביסורי העונש כדי שישוב להמליכו יתברך כדי שיתגלה לו אהבתו יתברך בברור. והנה התורה שהיא רצון ה' כנ"ל המקבלת מלכותה בזכות שבת, והעיקר התורה הם החכמים, מאן מלכי רבנן, כן תלמיד חכם הוא בחינת שבת כידוע, אזי בשבת הוא גם כן בחינת ראית בפני הצדיק המאיר בפניו שעל ידי זה ניצול מעצבות וזוכה לשמחה של שבת כפי שיבואר לקמן, וכן שבת היא בחינת צדקה לצדיק, כי עונג שבת הוא חסד שעושה עם השבת והשבת והצדיק בחינת אחת כנ"ל (עיינן תורה לא) על ידי זה ניצול מן הגאווה וזוכה לענווה ביטול הישות בתפילה להכלל באור אין סוף וכן ניצול מדברים בטלים ולשון הרע ויש לו רצון לדבר דברי תורה ואך טוב על ישראל אחיו אשר לכולם שורש אחד בנשמת הצדיק, וכן השבת עצמה היא בחינת וידוי לפני תלמיד חכם כי על ידי שבת נכלל באין סוף כנ"ל. ועל ידי כל זה יוצא ממידות רעות וזוכה שהצדיק מהאיר לו בשבת מפריש לו דרך לפי שורש נשמתו, שעל ידי זה זוכה שמאיר לו טובו יתברך בין בחדס בין בדין. וזהו

שעל ידי התורה ומלכות ה' המקבלת משבת כנ"ל שכל זה הוא אור צדיק כנ"ל המאיר בו, על ידי זה הוא מתעלה ברצונו הטוב, על ידי המצוות והעונשים המתמקים, ומאיר דייקא אור המתנוצץ עליו **בשבעים ענפים של אור**, כל אחד לפי שורש נשמתו כנ"ל בחינת בשבעים נפש לבית יעקב **שזוהרים** במידה והתנוצצות מאור אין סוף, כל אחד מהם, **מכל צד וצד** דהיינו שמאיר טובו בכל צד בין צד של חסד בין צד של דין כנ"ל. **מי ראה הענפים שיוצאים מכל ענף וענף** הם ניצוצי הנשמות שכנגד רמ"ח ושס"ה כנגד קומת נשמת אדם הראשון, ופרטי הפרטים שבאברי הנשמות, הלא הוא הצדיק משה אשר ראה, כי הוא כלליות נשמות ישראל המשיגי שורשי הנשמות להפריש לכל אחד ואחד דרך, אשר שורשם של הענפים **המשה** כנגד המשה הומשי תורה, אשר בהם האותיות והרצונות הישות של שישים ריבו פרטים, שאלו החמישה עומדים בבחינת תפילה הנקראת עמידה, תפילה לקיום התורה ושהיא רצונו כדי שיתגלה רצון שברצונות, כי אלו החמישה שורשים כללים הם בתוך פנימיות האילן שהיא התורה עץ חיים היא, שהיא הגזע ממנו יוצא העץ, שתוך ופנימיות האילן הוא אור אין סוף המלוכש באותיות, רצון שברצונות ואותיות. **וכל הפנים** של גילוי הרצון וטוב רחמיו לפרטי נשמות ישראל אהווים בהם כאלו החמישה ענפים כללים. **מי ראה אותם שערים** ושיעורי מידות טובות מתוקנות **שנפתחים** לקבל האור **בכל צד וצד** בהנהגת ה' כחסד ודין, **ובולם זהירים ומאירים באותו אור שיוצא** ומתגלה בהתנוצצות **ולא פוסק**, כי הוא אין סוף. כי הצדיק רואה השערים של כל נשמה דרכה תוכל לחזור גם היא להכלל באור אין סוף כפי המידות שלה שצריכה לתקן כפי ענינה, ועיקר התיקון דייקא על ידי התנוצצות שמאיר על האותיות והמידות של כל אחד. **קול הכרוז של דיבור ה'** המתנוצץ באותיותיו **היוצא** מאין סוף. **התעוררו קדושים עליונים** השומרים שבת ונותנים כוח למלכות התורה, **התעוררו עם הקדוש** המובדל מתאוות רעות ומתענג על השבת במידה טובה, עם קדוש **שנבחר למעלה** ברצון העליון ומתגלה בנבחרתו **למטה** במתנת עונג השבת, שעל ידי קבלת אור השבת שהוא בחינת ראיית הצדיק, על ידי זה מתקן המידות רעות של דומם וצומח, שהם העצבות ותולדותיה ותאוות רעות, ועתה בזכות שבת וראית פני הצדיק **עוררו שמחה כנגד רבונכם**, מלך מלכי המלכים, המענג אתכם באהבתו במתנתו שנתן לכם, **התעוררו** בזכות שבת **בשמחה שלמה** ללא כל דין ועצבות כי כולו הטוב והמטיב, **הזדמנו** בעת השבת להיות מוכנים לקבל את **שלוש השמחות של שלושת האבות**, לגלות הטוב שבחסד דין ורחמים, שהכל הוא אהבתו יתברך השמח בכניו. **הזדמנו לפני האמונה**, עד שמרוב השמחה בחג"ת תאיר גם האמונה שהיא המלכות (המקבלת מחג"ת המתוקנים באורם) העולה עד אין סוף, לכן הזדמנו בזכות האבות לקראת האמונה של שמחת כל השמחות, שהוא גילוי רצון שבכל הרצונות המתתק כל הדינים. **אשרי חלקם** במידה טובה אשר בה מלוכש אור אין סוף ומאיר ברשימו, **ישראל קדושים** המובדלים בשבת ממידות רעות ותאוות. **אשריהם בעולם** הזה בהמשכת מעין עולם הבא לתוכו. וכל שכן **בעולם הבא** לעתיד לבא שאז כולם יברכו על הטובה והרעה הטוב והמטיב בשמחה עד אין קץ. **זו היא ירושה לכם** מפני נשמתכם חלק אלוק ממעלה, **ירושא מכל העמים עבודי עבדכם**, שאתם העם הנבחר, בניו של מקום, ואולי יש לרמוז שדייקא ירושה לכם **מכל העמים** אשר אליהם נפלה המלכות לתוך הטומאה והמימות היצר ומידות רעות של עכו"ם, שאתה מעלים אותה ישראל בחזרה בזכות השבת והצדיק. **ועל זה הקשר** של אהבה שמתגלה בשבת בשמחה **כתוב ביני וביני בני ישראל** כי בשבת מתגלה אותיות התורה וישראל המבטלים ישות שלהם בתפילות, המה הנכללים בתוך אילן כי עולים לאין סוף (אילן אותיות לאין).

אמר ר' יהודה, הכי הוא ודאי. ועל דא בתיב זכור את יום השבת לקדשו וכתוב (ויקרא יט) קדושים תהיו פי קדוש אני יי. וכתוב, (ישעיה נח) וקראת לשבת ענג לקדוש יי מכובוד. אמר רבי יהודה כך הוא ודאי כנ"ל. ולכן מפני כך כתוב זכור את יום

השבת לקדשו להיות מובדל מן המידות ותאוות רעות, להיות מעין עולם הבא שכולו טוב בשמחה וזריוות. **וכתוב קדושים תהיו פי קדוש אני**. כי מאחר ואני מובדל וטמיר וכן נשמתכם שורשם בזה האילן הקדוש שלי לכן היו במידתכם כדוגמתי כמו שמושה היה נכלל בי בחייו ברצוא ושוב וכן במותו. **וכן כתוב וקראת לשבת עונג**, שהעונג הוא התנוצצות של אור אין סוף המאיר במידה טובה, לקדוש ה' הטמיר כנ"ל, **מכובוד** השבת בלבוש האור, באותיות. ולכן ישראל עמו וחבל נחלתו יתברך הקשורים בו יתברך, יכולים לקבל ירושת השבת, כי היא חלקם מעצם שורש נשמתם הנכללת באין סוף.

תאנא, בהאי יומא, כל נשמתיהון דצדיקניא, מתעדנין בתפנינון עתיקא קדישא, סתימא דכל סתימין. ורוחא הדיא מענוגא דההוא עתיקא קדישא מתפשטא (ההוא מתפשט) בכלהו עלמין, וסלקא ונתתא, ומתפשטא לכלהו בני קדישין, לכלהו נטורי אורייתא, ונתיחין בנייהא שלי, מתנשי מכלהו, כל רוגזין, כל דינין, וכל פולחנין קשין. הדיא הוא דכתיב, (ישעיה יד) גיוס הניח יי לך מעצבך ומרוגזך ומן העבודה הקשה. שנינו, באותו יום השבת, כל נשמות הצדיקים מתעדנים בתפנינון העתיק הקדוש המאיר בהם התנוצצות אור אין סוף, אשר הוא נסתר מכל הנסתרים, ובכל זאת מאיר ברשימו בהמלתו ואהבתו על ישראל עם קדוש, ורוח אחת הנמשכת מאור אין סוף המגלה כי ה' אחד ושמו אחד, שזאת הרוח היא מהעונג של טובו האין סופי של אותו עתיק וקדוש שמתפשט אורו בכל העולמות שהם שורש לחג"ת המאירים מכל צד וצד כנ"ל, ועולה הרוח על ידי המעשים טובים וביטול הישות המגלים מלכותו וזרדת טוב להאיר האחדות ברצוא ושוב. ומתפשטת כגונוני הנשמות לכל הבנים הקדושים הנכללים בקדוש ברוך הוא, ולכל שומרי התורה המקיימים רצון ה' ונותנים כוח למלכותו לעלות למקומה, ונחים במנוחה שלמה שהוא יתברך רוצה בה, לגלות בה רצון שברצונות, ואז נשכחים מכולם כל הרגז ובעם וגאוות בזכות צדקה של שבת כנ"ל וכן כל הדינים לחוזרים בתשובה בשבת מאהבה וכל העבודות קשות שהיו קשות לעצלים ועצובים, עתה מתבטלים, בזכות השמחה של כל השמחות, בזכות ראיית פני השבת והצדיק. זהו **שכתוב ביום, הוא יום השבת מנוחה, הניח לך **מעצבך ומרוגזך ומן העבודה קשה** המה המידות רעות הנעלמים בזכות אור אין סוף המאיר בשבת, אור המנוחה של הנשמה הזורת למקומה לאתר שמשם נלקחה.**

בגניי בה, שקיל שבתא לקבל אורייתא, וכל דנטיר שבתא, כאילו נטיר אורייתא בלא. וכתוב (ישעיה נז) אשרי אנוש ועשה זאת וכן אדם יחזיק בה שומר שבת מחללו ושומר ידו מעשות כל רע. אשתמע, דמאן דנטיר שבת, כמאן דנטיר אורייתא בלא. מפני כך שהשבת מאירה באותיות התורה ומעטרת אותם כנ"ל לחוק ישראל לעשות רצון המלך שבתורה, עד שעולים להכלל באור אין סוף ומאיר בהם טובו ברשימו למשך השבוע ובזכות הרשימו עומדים בניסיון במסירות נפשם ומהללים את ה' בכל צד כנ"ל ומבטלים כל הדינים, לכן שקולה שמירת שבת כנגד התורה, כי היא מביאה לקיום התורה ותכליתה שהוא לגלות טובו, וכל מי ששומר שבת כאילו שומר את כל התורה בולה, כי שמירת כל התורה כולה תלויה ברצון הקדוש אשר עיקרו מתגלה דייקא בשבת כנ"ל **וכתוב אשרי אנוש ועשה זאת, שנחשב לו בזכות שבת שעושה ומקיים זאת התורה אדם ברמ"ח מצוות עשה, וכן אדם יחזיק בה בתורה בזכות שהינו שומר שבת מחללו ושומר ידו מעשות כל רע, נשמע שמו ששומר שבת מחללו ועושה מצותיה בקום עשה, נחשב ששומר ידו מעשות כל רע שהם שס"ה לא תעשה ויעשה זאת ברמ"ח עשה כנ"ל והוא כמי ששומר כל התורה בזכות הרצון השורשי המתגלה בו לקבל עול מלכות שמים שלמה. ויהי רצון שבזכות הצדיקים יחידי הדורות נזכה לקיים רצונו יתברך בשלמות ויתגלה טובו ורחמיו עלינו במהרה בימינו אמן.**

עלון זה מטרתו לעודד את הציבור לגלות ולהחדש בהבנת מאמרי זוהר, על פי תורותיו של רבנו הקדוש, אשר המה הקדמות עמוקות לכל חלקי התורה ובפרט ללימוד זוהר, כפי המובא בדבריו: "אמר התורה שלי היא כולה הקדמות" (שיחות הר"ן קצ"ט). והוא בעיקר לפי הכלל החמישי לדרך לימוד ליקומי מוהר"ן המובא בספר ביאור הליקוטים להרב רבי אברהם בן רבי נחמן וצוק"ל. וזה לשונו "...הוא כל מקרא או מאמר חז"ל, שמזכיר קצת מאתה לאיזה ענין, פורב בוונתו על כל הענין ונכנס ונתבאר כל המקרא והמאמר חז"ל בזה הענין". עכ"ל. כלומר שכללי התורה וההקדמות שמביא רבינו הקדוש בתורתו המה מפרשים את כל המאמר שמביא בדבריו רק את חלקו בספריו. והבא לעיין בתורתו ובזוהר, יראה בעיניו ממש איך כל כללי תורתו נמצאים בכל מאמר זוהר והוא פלאי. ויש להבין קצת הענין בפרטות כי ידוע אשר נשמות רבנו הקדוש ונשמת רשב"י אחת המה, כמובא רמז לכך בספר כוכבי אור, כי גימטריה נחמן בן שמחה וכן גימטריה שמעון בן יוחאי חושבן דין כחושבן דיון. לכן נרמזו אור חכמתם הגדול בשם העלון נחל זהר, שהרי נחל הוא על שם הנחל נובע מקור חכמה המאיר ומגלה זהר רשב"י הנסתר, שהוא אור זוהר הקדוש. נא ונא ראו בעצמכם לחדש בדרך לימוד זה להוציא עצות למעשה ולהתחזקות בעבודת ה' ויתקיים בנו מאמר זוהר: כהאי חיבורא דילך דאיהו ספר זוהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי. במהרה בימינו אמן.

עצות על פי הלימוד

- א. עליידי הדבקות של אדם באין סוף, ברצוא ושוב כדי שלא יתפטר לגמרי כנ"ל, אזי אחר כך פשהוא בבחינת ושוב, ששם לדעתו לישותו, אזי נשאר בו רשימו מאור הנפלא של הדבקות הזאת. ואזי הרשימו מראה לדעת אחרות האין סוף וטובו, שידע שכלו טוב וכלו אהר, שזאת הבחינה היא מעין עולם הבא. וכל זה זוכין עליידי ודוי דברים לפני התלמיד חכם האמתי:
- ב. עליידי גדל הענוה של הצדיקו אמת עד שהוא בבחינת אין, עליידי זה הוא יכול לכפר עונותיו: (לק"א סי' ד' אות ז')
- ג. עליידי ענוה זוכין להתפשטות הנשמייות ונקלליו באין סוף, ויודעים שכל מארעותיו בלם הם למובתו, שזאת הבחינה היא מעין עולם הבא:

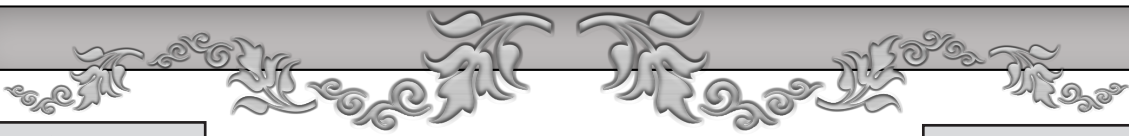
תפילה על פי הלימוד

תזכנו ברחמיך, להתודות ודוי דברים לפני הצדיק האמת והחכם שבדור, על כל הטאתינו ועונותינו ופשעינו, שהטאתנו ופשעינו ופשעינו לפניך מנעורנו עד היום הזה, למען וכפר עלינו על ידי חכמתו וענותנותו, ויזרה לנו הדרך הישר והאמת, את הדרך אשר נלך בה ואת המעשה אשר נעשה, ועל ידו תזכה אותנו להיות נקלל באין סוף. ונזכה לכבול עצמנו באמת, עד אשר נבוא להתפשטות הנשמייות. ונזכה לשוב ולעלות אל המקום אשר נחצבנו משם. ותפתח לנו את אורך הגדול אשר אין לו סוף, ונזכה להכלל בו ברצוא ושוב. ובפרט בשעת תפלתנו תזכה אותנו שבכל התפלה נהיה דבוקים בה באמת ובטלים אליך. ונכבול עצמנו

לגמרי בעת התפלה שתהיה התפלה להתפשטות הנשמייות, כי אין מעצור לה' להשיע. ואף לפי עבינו וגשמייתנו ותוקף גלותינו בתאות הגוף ומדותיו הרעים, אשר נתקשרנו בו מאד באסירי עני וברזל. אף על פי כן אתה גבור ורב להשיע, וממך לא יפלא כל דבר ואין דבר נמוע ממך. ואנו בטוהים ומחכים ומקוים ומצפים אליך, שתרחם עלינו ברחמיך הרבים, ותזכה אותנו לכל מה שבקשנו מלפניך, שנזכה לכבול לגמרי כל תאות הגוף ומדותיו הרעים, עד שנזכה לבוא להתפשטות הנשמייות, להכלל בה באמת ברצוא ושוב כל ימי חיינו, עד היום אשר תאספנו אליך, ואז תזכנו ברחמיך להכלל בה לעולם ועד, ולא יעכב אותנו שום הטא ועון ופשע, כי על הכל תמחול ותסלח לנו

מעשיך:

לעילוי נשמות
הרב מאיר צבי בן הרב נחמן ישראל
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת
שרו תמו בת דוד והיבוכא פריחה
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת
מירה בת אשר
ת.נ.צ.ב.ה

לרפואת
חיה ליאורה בת פטריסיה

לעילוי נשמת
דבורה בת חיים
ת.נ.צ.ב.ה

ליצירת קשר להארות ותרומות nahalzohar@gmail.com